

ОБГРУНТУВАННЯ ЗНАЧЕННЯ ВЕБ-ПОРТАЛУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ

О. О. Стаханська

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

У роботі обґрунтовується ефективність використання Веб-порталу навчально-методичних матеріалів в теоретичній та практичній підготовці студентів-стоматологів.

Ключові слова: веб-портал, електронні документи, мультимедіа, медична освіта.

ОБОСНОВАНИЕ ЗНАЧЕНИЯ ВЭБ-ПОРТАЛА УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ ДЛЯ ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ И ПРАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-СТОМАТОЛОГОВ

О. А. Стаханская

Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского

В работе обосновывается эффективность использования Вэб-портала учебно-методических материалов в теоретической и практической подготовке студентов-стоматологов.

Ключевые слова: вэб-портал, электронные документы, мультимедиа, медицинское образование.

ARGUMENTATION OF IMPORTANCE OF WEB-PORTAL OF EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL RESOURCES FOR THEORETICAL AND PRACTICAL TRAINING OF STOMATOLOGICAL STUDENTS

O. O. Stakhanska

Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky

In this work we substantiate the efficiency of application of Web-portal of educational resources for theoretical and practical training of stomatological students.

Key words: Web-portal, electronic resources, multimedia, medical education.

Вступ. Інтеграція у світовий медичний освітній простір вимагає розробки новітніх навчальних інформаційних ресурсів. Такі ресурси пережили кілька технологічних стадій розвитку. Досить згадати, що ще до 2000-х, така інформація, як правило, розміщувалася на СБ-, а потім на БУБ-дисках. Її перегляд передбачав інсталяцію в комп'ютер спеціальних програм. Перший такий мультимедійний СБ-диск в Україні був випущений в 1997 році видавництвом «Укрмедкнига» [1].

З початку 2000-х років з появою швидкісних каналів Інтернет, що дозволили передачу відео, створюються Веб-портали медичних навчальних матеріалів. Одним з перших такий Веб-портал було створено в Терно-

пільському державному медичному університеті, на цьому порталі сьогодні представлено понад 23 тисячі навчально-методичних матеріалів, включаючи матеріали для підготовки до лекцій та практичних занять, навчальні відеофільми та відеозаписи практичних навичок, електронні версії підручників та посібників видавництва «Укрмедкнига» [2-4].

Мета даної роботи - дослідити ефективність використання студентами-стоматологами Веб-порталу навчально-методичних матеріалів для теоретичної та практичної підготовки.

Матеріал та методи дослідження. Для оцінки рівня знань та практичних навичок студентів-стоматологів в 2006/07 та 2007/08 навчальних роках в

Тернопільському державному медичному університеті проведено експериментальні курси з дитячої стоматології для 259 студентів-стоматологів. На першому етапі було встановлено ступінь Інтернет-обізнаності. Більшість студентів добре володіла Інтернет-технологіями (рис. 1).



Рис. 1. Володіння Інтернет-технологіями.

Середній вік студентів був 21 рік, кількість осіб жіночої статі складала 52 %. На другому етапі було проведено рандомізоване дослідження щодо зіставлення ефективності використання в навчальному процесі Веб-порталу навчально-методичних матеріалів. Студентів поділили на дві групи: дослідну (142 студенти 2007/08 н.р.) та контрольну (117 студентів 2006/07 н.р.).

Студенти контрольної групи опановували курс в звичайному форматі, а дослідної - той самий курс, отримавши доступ до мультимедійних матеріалів для

підготовки до лекцій та практичних занять, розміщених на Веб-порталі університету з авторизованим доступом.

З метою перевірки ефективності Веб-порталу навчально-методичних матеріалів для опанування теоретичних знань було використано семестровий тестовий іспит з дитячої стоматології (48 завдань, включаючи тести з короткими відповідями, запитання до графічних зображень та ситуаційні задачі).

В якості інструменту визначення впливу Веб-порталу на рівень практичних навичок студентів використано стандартизовану методику ОСКІ (Об'єктивний структурований клінічний іспит), впроваджену в ТДМУ на основі досвіду співпраці з університетом Південної Кароліни (США) і яка передбачає проходження студентом 12-ти робочих станцій. На кожній з таких станцій студент демонструє виконання навичок з хірургічної, терапевтичної та ортопедичної стоматології.

Здійснили порівняння результатів тестового іспиту для перевірки ефективності Веб-порталу навчально-методичних матеріалів для опанування теоретичних знань. Отримані результати наведені в таблиці 1.

Здійснені порівняння результатів іспиту ОСКІ з метою визначення ефективності мультимедійних навчально-методичних матеріалів Веб-порталу для опанування практичних навичок. Отримані результати наведені в таблиці 2.

Таблиця 1. Зіставлення позитивних відповідей залежно від виду тестових завдань

Вид завдання	Кількість завдань	Контрольна група, 117 студентів			Основна група, 142 студенти		
		заг. к-сть завдань	к-сть позит. від., абс.	к-сть позит. від., %	заг. к-сть завдань	к-сть позит. від., абс.	к-сть позит. від., %
з відкритими короткими відповідями	32	3744	2576	68,8	4544	2985	65,7
з графічними ображеннями	12	1404	650	46,3	1704	931	54,6
у вигляді ситуаційних задач	4	468	152	32,5	568	198	34,8

Таблиця 2. Зіставлення результатів ОСКІ залежно від стоматологічної дисципліни (кількість станцій - 12)

Вид завдання	Кількість завдань	Контрольна група, 117 студентів			Основна група, 142 студенти		
		заг. к-сть спроб	к-сть позит. спроб, абс.	к-сть поз. спроб, %	заг. к-ть спроб	к-сть позит. спроб, абс.	к-сть поз. спроб, %
Хірургічна стоматологія	3	351	269	76,64	426	376	88,26
Терапевтична стоматологія	3	351	312	88,89	426	392	92,02
Дитяча стоматологія	3	351	298	84,9	426	387	90,85
Ортопедична стоматологія	3	351	258	73,5	426	323	75,68

Після завершення курсу також було здійснене спеціальне анонімне анкетування з метою оцінки ефек-

тивності використання навчально-методичних ресурсів Веб-порталу на основі відповідей студентів.

Анкети включали в себе питання про Інтернет-обізнаність студентів, а також ступінь ефективності навчального процесу за рядом показників.

Нижче наведено результати відповідей на основі запитання щодо загальної характеристики навчального курсу (табл. 3).

Таблиця 3.

Питання анкети	Ствердна відповідь Контрольна група, 117 студентів		Ствердна відповідь Основна група, 142 студенти		Критерій Р
	абс. кількість	%	абс. кількість	%	
Чи складним був матеріал курсу	82	70,1	91	64,1	>0,05
Чи отримали Ви міцні знання з даного курсу	71	60,68	112	78,87	<0,05
Чи отримали Ви ефективні практичні навички з даного курсу	95	81,2	124	87,32	>0,05
Чи достатньо сучасною була інформація, викладена в навчально-методичних матеріалах курсу	56	47,86	109	76,76	<0,05
Чи повною мірою виклад курсу супроводжувався демонстрацією практичних навичок	63	53,85	115	80,98	<0,05
Чи оперативним був у Вас доступ до сучасних інформаційних джерел з даного курсу	83	70,94	121	85,21	<0,05

Як видно з наведеної таблиці, для значної кількості студентів обох груп матеріал курсу був складним. Відповідний довірчий інтервал складав (70,1±8,9)% у контрольній та (64,1±7,5)% в основній групі. Підкреслимо, що статистично достовірних розходжень між дослідною та контрольною групами тут не виявлено (р>0,05). Це ж стосується, на жаль, і ефективності здобутих практичних навичок. Хоча спостерігається певне кількісне зростання у ствердних відповідях, таке збільшення не є статистично достовірним. Водночас, на усі інші запитання отримано відповіді, які свідчать про достовірні зміни в сторону покращення засвоєння знань при використанні Веб-порталу навчально-методичних матеріалів. Особливо такі зміни є значущими, коли йдеться про сучасність наданого матеріалу при опануванні курсу, про демонстрування усіх необхідних практичних навичок, про доступ до оперативної інформації.

Висновки. Аналіз результатів ефективності використання Веб-порталу навчально-методичних матеріалів для студентів-стоматологів свідчить про його суттєве значення для організації навчального процесу на сучасному етапі.

1. Насамперед слід відзначити оперативність і новизну представлені для студентів інформації, порівняно з традиційними підручниками і посібниками, на написання та друкування яких йде багато часу.

2. Також важливим є наповнення Веб-порталу мультимедійними ресурсами, такими як відеозаписи практичних навичок, операцій та маніпуляцій, аудіо-записи тонів серця та інших внутрішніх органів тощо.

3. Веб-портал навчально-методичних матеріалів може збагатити процес навчання, роблячи його більш ефективним. Слід взяти до уваги й те, що використання електронних навчальних матеріалів зменшує витрати на організацію навчального процесу.

Література

1. Компакт диск «Лапароскопічні операції та маніпуляції жовчних шляхів». Автори: Л.Я.Ковальчук, О.Л.Ковальчук, Ю.М.Спіженко і ін. - Тернопіль : Укрмедкнига, 1997.
2. Ковальчук Л. Я. Комп'ютерні технології в медичній освіті / Л. Я. Ковальчук, В. П. Марценюк // Медична інформатика та інженерія. - №> 1. - 2008. - С. 14-16.
3. Марценюк В. П. Розробка і впровадження системи електронного навчання в Тернопільському державному ме-

дичному університеті імені І. Я. Горбачевського / В. П. Марценюк // Медична освіта. - №9 2. - 2008. - С. 74-75.

4. Марценюк В. П., Гураль С. Я., Коцюба Р. Б., Стаханська О. О. Комп'ютерна програма «Інформаційна система ^^еб-публікації навчально-методичних матеріалів в медичній освіті (ЩЕВМЕБЕБЦ)». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №>39803 від 29.08.2011.